

Link do produktu: <https://www.deesis.com.pl/tanczacy-shiva-0010089-duzy-53-cm-p-11653.html>

Tańczący Shiva (0010089) duży 53 cm

Cena

8 800.00 zł

Opis produktu

Śiwa (sansk. शिव - łaskawy, przychylny) - jeden z najistotniejszych dewów w hinduizmie. Tworzy Trimurti (rodzaj trójcy hinduistycznej) razem z Brahłą i Wisznu, w której symbolizuje unicestwiający i odnawiający aspekt boskości. Przez śiwaitów uważany jest za Boga jedyne, tożsamego z bezpostaciowym wszechprzenikającym Brahmanem. Śiwa nosi 1008 imion i przedstawiany jest najczęściej jako Nataradża - mistrz tańca, ale także jako jogin i asceta, jako dobroczyńca, głowa rodziny oraz jako niszczyciel. Wśród hinduistów Śiwę czczą głównie śiwaici i smartyści. Śiwa jest jedną z najbardziej złożonych istot boskich w hinduizmie i mitologii indyjskiej. Jego rozmaite przedstawienia zawierają w sobie bowiem wiele pozornych sprzeczności.

Bóg Shiva, Śiwa (sansk. शिव - łaskawy, przychylny) - jeden z najistotniejszych dewów w hinduizmie. Tworzy Trimurti (rodzaj trójcy hinduistycznej) razem z Brahłą i Wisznu, w której symbolizuje unicestwiający i odnawiający aspekt boskości. Przez śiwaitów uważany jest za Boga jedyne, tożsamego z bezpostaciowym wszechprzenikającym Brahmanem. Śiwa nosi 1008 imion i przedstawiany jest najczęściej jako Nataradża - mistrz tańca, ale także jako jogin i asceta, jako dobroczyńca, głowa rodziny oraz jako niszczyciel. Wśród hinduistów Śiwę czczą głównie śiwaici i smartyści. Śiwa jest jedną z najbardziej złożonych istot boskich w hinduizmie i mitologii indyjskiej. Jego rozmaite przedstawienia zawierają w sobie bowiem wiele pozornych sprzeczności. Wizerunek Bhajrawy - widoczne trzecie oko

Głowa

Niektóre rzadsze wizerunki ukazują Śiwę z różną liczbą głów (większą niż jedna). Bóg ten może ich mieć pięć.

Kok włosów

Charakterystyczne dla Śiwy są włosy spięte w kok na jego głowie lub też taki kok wykonany z dredów. Włosy posłużyły Śiwie według mitologii do osłabienia prądu spływającej na Ziemię rzeki Ganges.

Sierp Księżyca

We włosach boga umieszczony jest cienki sierp księżyca. Może on symbolizować powiązanie Śiwy z miesięcznym cyklem czasu[4]. Zimny sierp księżyca stanowi ozdobę głowy boga, która symbolicznie, jako negatywny aspekt, odnosi się do cechy nieczułości.

Trzecie oko

Śiwa to bóg o trzech oczach. Oko "trzecie" jest okiem mistycznym, położonym na środku czoła i zamkniętym. W hinduizmie nazywane jest okiem poznania. Uzyskanie poziomu rozwoju, gdy możliwe jest jego otwarcie, równoważne jest z dotarciem do stanu Śiwy. Popularna w Indiach jest opowieść o tym, jak Śiwa spopielił poprzez spojrzenie z jego trzeciego oka, boga Kamadewę (później jednak przywrócił go do życia). Czyn ten upamiętnia przydomek Śiwy o znaczeniu Wróg Kamy/Bezcieleśnego .

Naga

Zwierzętami związanymi z postacią Śiwy są węże. Na przedstawieniach węże owinięte są wokół jego szyi, włosów i ramion. Stanowią ozdoby, które symbolicznie, jako negatywne aspekty, odnoszą się do obtudy.

Antylopa

Zwierzę schwytane, stworzone przeciw Śiwie. Stanowi ozdobę postaci boga która symbolicznie , jako negatywny aspekt, odnosi się do cechy zwierzęcości.

Ramiona

Śiwa przedstawiany jest często jako mężczyzna o czterech ramionach, choć spotkać można jego formy ośmio- i szesnastoręczne.

Skóra

Śiwa bywa przedstawiany jako postać o białej skórze.

Trójjąb Śiwy

Tańczący Śiwa i Parwati

Skóra zwierzęca

Skóra tygrysa lub słonia, to mitologicznie uzasadniony rodzaj okrycia Śiwy. Za okrycie dla boga może służyć również skóra gazeli. W przedstawieniach Śiwy jako joginaczasami jest ukazywany jako siedzący na takiej skórze. Stanowi ona ozdobę, która symbolicznie, jako negatywny aspekt, odnosi się do braku czystości (nieczystości). Słoń, którego skórą Śiwa się okrywa, nosił imię Gadžasura. Demon ten został zabity za przeszkadzanie w medytacjach wyznawcom Śiwy.

Triśula

Orężem Śiwy jest jego trójząb triśula. Triśula jest też symbolem trzech gun (każdy z ostrzy symbolizuje jedno). Są też czasem utożsamiane z przeszłością, teraźniejszością i przyszłością. Trójząb postrzegany jest jako symbol zniszczenia niewiedzy, iluzji.

Damaru

Damaru to bęben Śiwy. Często zawieszony jest na triśuli.

Rudra

Rudra to imię Śiwy w Wedach. Znaczy dosłownie "ryczący, wyjący". Przedstawiany jest ambiwalentnie, jako gniewny łucznik, także lekarz, opiekun bydła. Rudra uważany jest za ojca Marutów - niebiańskich dworzan z orszaku Indry.

Nilakantha

Zwany tak od czasu odprawiania ceremonii amrytamanthana. To imię wiąże się z opowieścią o truciźnie (Halahala), która zalała wszystkie trzy wszechświaty, a Śiwa ją wypił, żeby uchronić żywe istoty. Zaczęła jednak działać na Niego, więc Jego żona Parwati uściśnęła Mu szyję, aby zapobiec rozchodzeniu się trucizny po Jego ciele. Halahala doszła jednak do gardła, które posiniało od niej.

Nataradża

Nataradża - najbardziej charakterystyczne przedstawienie Śiwy

Najpopularniejszym przedstawieniem Śiwy jest Nataradża - Śiwa jako mistrz i władca tańca. Prawie każdy element tej postaci Śiwy ma znaczenie symboliczne. Śiwa-Nataradża tańczy z prawą nogą stojącą na zabitym demonie, co oznacza, że Bóg zwycięża niewiedzę. Trzymany w prawej ręce bęben symbolizuje akt tworzenia, jedność pierwiastka męskiego i żeńskiego. Ogień w lewej ręce oznacza, że gdy nastanie odpowiedni moment, świat zostanie przez Boga zniszczony. Pozostałe dwie dolne ręce stanowią symbol opieki, jaką Bóg otacza swych bhaktów, oraz możliwości dostąpienia mokszy. Cały taniec to alegoria nieustannego niszczenia i tworzenia się wszechświata, czego wyrazem jest otaczający Śiwę krąg płomieni, ogarniający uniwersum. Wszędzie budowane są kontrasty, np. twarz Śiwy jest skupiona, nieruchoma, podczas gdy całe ciało wyraża skrajną dynamikę, aktywność. Większość symboli w przedstawieniu ma także alternatywne, zwykle dualistyczne interpretacje, np. ogień w ręku może być rozumiany również jako życiodajny, a postać u podstawy mieć cechy androginiczne lub kobiece, co miałoby być próbą zatrzymania niszczącego tańca przez boginię Maję, bóstwo psychicznych iluzji.

Wizerunek ten jest bardzo charakterystyczny dla indyjskiej kultury i sztuki.

Duża statua Śiwy, przedstawiająca go jako jogina-ascetę, znajdująca się w Bangalore

Mahajogin

Popularne jest też przedstawienie Śiwy jako himalajskiego ascetycznego jogina, bez majątku i odzienia: pogrążonego w medytacji, siedzącego na wysokim szczycie (na górze Kajlas) w pozycji lotosu na skórze tygrysa bądź wędrującego po górach. Obok niego z reguły stoi wbity w ziemię atrybut trójząb triśula. To Śiwa jako "Wielki Jogin" Pan joginów i wędrownych ascetów. Wokół jego ramion owinięte są węże (naga-kundala; w hinduizmie wąż symbolizuje m.in. opiekę boską, a hinduiści wierzą, że zwierzęta te gromadzą się przy świętych). Jego ciało nasmarowane jest świętym popiołem, a jego rozpuszczone włosy symbolizują wody Gangesu. W wędrowkach tych czasem towarzyszy mu jego małżonka - Parwati.

Z tym typem reprezentacji Śiwy kojarzony jest pewny zabytek znaleziony przez archeologów na obszarach dawnej cywilizacji doliny Indusu, zwany pieczęcią Paśupati. Identyfikowana czasem jako reprezentująca medytującego jogina, z rogami na głowie i o trzech oczach. Atrybuty te kojarzone się z Śiwą. Powiązanie tej pieczęci z Śiwą nie jest jednak powszechnie akceptowane w środowisku akademickim.

Śiwa jako dobroczyńca.

Hinduizm mówi o licznych dobrodziejstwach, jakich ludzie doznali od Śiwy, i o czynach, których dokonał w trosce o nich. Na przykład, gdy rozlała się trucizna mogąca zniszczyć wszystkie trzy wszechświaty, Śiwa ją wypił. Przed śmiercią uchroniła go jego żona, obejmując jego szyję tak mocno, że trucizna nie mogła się rozejść dalej po jego ciele. Inna historia opowiada o tym, jak dewi Ganga (personifikacja Gangesu) spadła z nieba, a Śiwa ją schwytał, chroniąc przed potłuczeniem, a jej wody stały się długimi włosami Śiwy.

Posąg straszego Śiwy znajdujący się w Katmandu (w Nepalu)

Bhajrawa

Forma Śiwy jako uosabienie śmierci, zniszczenia i przemijalności materialnych rzeczy, upływ czasu. Tu Śiwa przedstawiany jest jako niszczyciel wędrujący po cmentarzach w otoczeniu straszliwych upiórów. Często jest całkowicie nagi, w rękach trzyma rozmałą broń, a przy nim znajdują się ścięte ludzkie głowy, girlandy z głów, czaszek i rąk. Towarzyszy mu często pies i wąż. Postać ta symbolizuje jego gniew przeciwko złym ludziom, a także bezwzględny sposób w jaki niszczy u sadhaków niewiedzę spowodowaną przywiązaniem do świata materialnego. Bhajrawa to imię Śiwy, które w tantrach używane jest na określenie Absolutu.

Tripurawidżajin.

Groźna forma Śiwy, zwycięska w walce z trzema grodami (tripura).

Dakshinamurti

W tym wizerunku Śiwa jest ukazany jako nauczyciel wszystkich istot. Siedzi na tronie, zwrócony jest zawsze ku południowi, jedna z jego stóp znajduje się na ziemi, druga na jego tronie. Jedna ręka Śiwy wzniesiona jest ku górze. U jego stóp siedzą ryszi i słuchają go. Istnieje przypuszczenie, iż to przedstawienie mogło być efektem wpływów buddyzmu.

Ardhanariśwara

Ardhanariśwara to Śiwa jest przedstawiony z połową ciała męskiego, a połową ciała żeńskiego. Symbolizuje jedność Śiwy z jego śakti i tego w którym nie ma już dualności. Z punktu widzenia filozoficznego forma ta kojarzona jest z pojęciem "wszechjedni"[17].

Harihara

Rzeźba przedstawiająca Śiwę jako Ardhanariśwarę

Harihara to postać łączna Śiwy i Wisnu. Występuje też czasem pod nazwą Harirudra. Upowszechniła się w średniowieczu na Dekanie. Była też powszechna w Kambodży. Stanowi wyraz i symbol religijnego synkretyzmu. Mrytjuńdżaja.

Mrytjuńdżaja (trl. Mrtyuñjaya)(Pogromca Pana śmierci) to forma z Markandejapurany.

Paśupati

Paśupati (Władca zwierząt) to Pan (pati) podlegających więzom (paśa) jednostek (pasu). Paśupatiemu przypisywana jest władza w szczególności nad pięcioma gatunkami zwierząt (pasu). Są to: bydło, bawoły, konie, kozy i owce.

Czcili go szczególnie paśupatowie. Imię tej formy Śiwy widnieje w nazwie najważniejszego sanktuarium śiwaickiego w Dolinie Katmandu. Mandir ten to świątynia Paśupatinath w Katmandu.

Dharmathakur.

Dharmathakur (Pan dharmy) to bóg z panteonu hinduizmu bengalskiego, silnie powiązany z hinduizmem ludowym.

Inne imiona

Śiwa nazywany jest wieloma innymi imionami. Zebrane są w dziele zwanym Śiwasahasranama, zawierającym tysiąc osiem jego imion. Do najpowszechniejszych należą:

- Jogeśwara (Władca/Pan Jogi)
- Mahabaleśwar (Wielki Bóg Siły)
- Mahakala (Wielki Czas, w znaczeniu Pogromca Czasu)
- Maheśa (Wielki Pan)
- Maheśwara (Wielki Bóg)
- Mahadewa (Wielki Dewa)
- Nilkanth (Ten, który ma niebieskie gardło)
- Pranatanath (Praneśwar)
- Rudra
- Sthanu - stały,
- Śambu - Dobrotliwy
- Śarwa - zabijający strzałami.
- Śankara - pokój czyniący, Działający na korzyść
- Triambakam - Ten, który ma troje oczu, w znaczeniu Wszechwiedzący
- Wirupaksza (trl. virūpakṣa)

Lingam

Symbolika Lingam.

Oprócz antropomorficznych wizerunków Śiwy, istotną rolę odgrywa kult Śiwy symbolizowanego przez lingam (lingę). Lingam ma kształt pionowej zaokrąglonej kolumny lub bryły o kształcie owalnym.

Linga charakteryzuje się symbolicznym charakterem; na ogół uważa się, że stanowi symbol nieskończoności Boga.

Lingam bywa kojarzony jest z fallusem i niekiedy uważa się, że stanowi pozostałość nie-aryjskiego kultu fallusa - jeden z niewielu niearyjskich elementów odcisniętych w hinduizmie. Jednak większość śiwaitów czczących lingam nawet nie kojarzy lingam z fallusem ani tym bardziej nie utożsamia go z tym narządem, toteż nazywanie lingam symbolem fallicznym jest niepoprawne.

Wibhuti

Statuetki Śiwy obsypane popiołem symbolizują zniszczenie wszechświata, gdy nastanie właściwy czas. Śiwa otworzy wówczas swoje trzecie oko i wszystko spłonie, a zostanie "tylko popiół". Wibhuti jest powszechnym akcesorium kultowym wśród śiwaitów, używanym między innymi do nakładania śiwaickiej tritilaki.

Kajlas

Kajlas to góra, na której Śiwa mieszka i medytuje. Jest obiektem pielgrzymek śiwaitów oraz wyznawców licznych innych religii azjatyckich, dla których jest również święta.

Śiwapura

Śiwapura to miasto Śiwy, siedziba tego boga . Bywa lokalizowane na szczycie góry Kailash. Posiada cztery bramy. Przepływa przez jego teren siedem świętych rzek. Wszystko wewnątrz niego pokrywa diamentowy pył . Jego opisy zawierają Brahmandapurana i Wajupurana.

Śiwaloka

Śiwaloka to raj Śiwy, cel aspiracji jego świeckich wyznawców.

Wys. 53cm

Materiał : Metal